

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Σχολική μονάδα: **ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΛΑΘΟΥ**

Σχολικό έτος: **2021-2022**

Τίτλος Προγράμματος: **«Πριν φύγεις για τον Άρη, φύτεψε ένα κουκουνάρι!»**

Εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στο Πρόγραμμα:

- Μαρία Πεπόνη
- Φωτεινή Μαρινοπούλου
- Γλυκερία Κούρου

Στόχος του προγράμματος είναι ένας! Οι μαθητές και οι μαθήτριες μας να αγαπήσουν τα δασικά οικοσυστήματα του τόπου τους. Μέσα από την αγάπη έρχεται και η προστασία, η αλληλεπίδραση και η κατανόηση της ζωτικής του σημασίας.

Το πρόγραμμα «Πριν φύγεις για τον Άρη, φύτεψε ένα κουκουνάρι», ξεκίνησε να υλοποιείται από τον Σεπτέμβριο μέχρι, σχεδόν και το τέλος της χρονιάς. Αδράξαμε ευκαιρίες, ώστε τα παιδιά να γνωρίσουν τα δέντρα της περιοχής τους. Εκμεταλλευτήκαμε όλες τις εποχές και αναζητήσαμε δέντρα που καρποφορούν σε κάθε μια από αυτές, δέντρα που χάνουν τα φύλλα τους, δέντρα που ανθίζουν... Οι πρώτες δραστηριότητες, λοιπόν, είχαν ευκαιριακό χαρακτήρα. Ξεκινώντας από την μπανανιά, η οποία όπως ανακαλύψαμε βρίσκεται παντού στην γειτονιά του νηπιαγωγείου μας, την ροδιά, την ελιά, την αμυγδαλιά... μέχρι που φτάσαμε στο δάσος!

- Τραγουδώντας το υπέροχο τραγούδι του Γιώργου Λαππαδάκη «Ο Φάνης και η Ροδιά», βάλαμε στόχο να γίνουμε τόσο καλοί στην προστασία των δέντρων, ώστε να μας κάνει και εμάς ένα δέντρο φίλο του. Θα τα καταφέρουμε μέχρι το τέλος της χρονιάς? Οι Ροδιές μας ενέπνευσαν να τις ζωγραφίσουμε παντού, τις ψάξαμε στην γειτονιά μας, γευτήκαμε ζουμερά ρόδια, κάναμε κολλάζ...
- Τον Νοέμβρη, στο νησί μας οι γονείς μας έχουν μια αποστολή. Να μαζευτούν όλες οι ελιές Βγήκαμε έξω από το σχολείο, ψάξαμε μια οικογένεια ελιών, μετρήσαμε τους κορμούς τους, ώστε να ανακαλύψουμε ποιος είναι ο παππούς, η γιαγιά, ο μπαμπάς κτλ σε αυτήν την οικογένεια. (Ακολούθησε μια εβδομάδα διαθεματικών δραστηριοτήτων με θέμα την ελιά).

- Μετά την επιστροφή μας από τις χριστουγεννιάτικες διακοπές, ξεκινήσαμε πιο εντατικά να στήνουμε το πλαίσιο του προγράμματος. Για την εισαγωγή στο θέμα επιλέξαμε έναν μύθο από την Ήπειρο, «Τα δέντρα και τη μοίρα». Σύμφωνα με αυτή την ελληνική παράδοση, η μοίρα κάθε ανθρώπου κατοικεί σε ένα δέντρο. Επειδή όμως δεν ήταν δυνατόν, να ξερουν σε ποιο δέντρο ζει η μοίρα του καθενός, ώστε να την έχουν ευχαριστημένη και να τους χαρίζει καλοζωία, οι Ηπειρώτες φρόντιζαν κάθε δέντρο σαν να κατοικούσε πάνω σε αυτό η μοίρα τους.
- Ήρθε λοιπόν η ώρα να μάθουμε ποια φροντίδα χρειάζονται τα δέντρα. Τι φροντίδα χρειάζονται τα δέντρα; Δίνουμε την ευκαιρία στα παιδιά να σκεφτούν και να ανταποκριθούν με βάση την εμπειρία τους και τις υπάρχουσες γνώσεις τους! (κλάδεμα, νερό, ήλιος, λίπασμα κλπ).
- Δραματοποιήσαμε τον μύθο.

Τα παιδιά ανάλογα με την φροντίδα που έδιναν σε δέντρο που κατοικούσαν οι δασκάλες-μοίρες εισέπρατταν ευχές ή«κατάρεις»!

Ζωγραφίζουμε το αγαπημένο μας δέντρο κολλήσαμε μια μοίρα πάνω τους για να είμαστε σε επαγρύπνηση.

Φωτογραφίσαμε τα δέντρα της αυλή μας! Αποφασίσαμε να τα φροντίζουμε για να μας δίνει η Μοίρα πάντα την ευχή της!

Γιατί όμως τα δέντρα χρειάζονται τσση φροντίδα?

Ούτε ζωντανά να ήταν. Ή μηπως είναι?

- Θέσαμε τον προβληματισμό, καταγράψαμε τις απαντήσεις και ναι,

μένει να αποδείξουμε ότι τα δέντρα -αντίθετα στις περισσότερες προβλέψεις των παιδιών- είναι ζωντανοί οργανισμοί.

Ένα τεκμήριο που έπρεπε να προσκομίσουμε είναι η παραδοχη ότι κάθε ζωντανος οργανισμός αλλάζει. Ψηλώνουμε , παχαίνουμε, τα μαλλιά μας μακραίνουν, δακρύζουμε, πονάμε αγαπάμε.

Κάνει ή νιώθει κάτι από αυτά το δέντρο?

Κάθε ερώτηση πρέπει να ερευνάται.

Αρχή κάθε έρευνας η παρατήρηση, γι' αυτό τα παιδιά καλέστηκαν να παρατηρήσουν πολύ προσεκτικά τα δέντρα της αυλής, για να αποδείξουν αν είναι ζωντανά ή όχι.

Περα από την εμφανή διαφορά του φυλλώματος των φυλλοβόλων και αιθαλών

- Ξεκινώντας από την εξώπορτα της αυλής, μετράμε 5 δέντρα. Τι δέντρα είναι; Χρησιμοποιώντας εφαρμογές αναγνώρισης φυτών, μαθαίνουμε τα ονόματά τους! Γράφουμε το όνομά τους σε μια κάρτα τα φωτογραφίζουμε τα εκτυπώνουμε πίσω

Ψάξαμε στα κλαδιά
και στους κορμούς
τους για φωλιές...

στην τάξη, με σκοπό όταν κάσουμε το ίδιο μετά από τρεις μήνες για να παρατηρήσουμε τις αλλαγές.

- Τα παιδιά εντυπωσιάζονται από το δάκρυ του Δεντρού και μαθαίνουμε τα πάντα για το ρετσίνι. Να μια απόδειξη ζωντάνιας. Επιστρέφοντας στην τάξη, εκτυπώνουμε τις φωτογραφίες των δέντρων, τις τακτοποιούμε με τη σειρά που τα συναντήσαμε στην αυλή και γράφουμε το όνομά τους!
- Το Φυτώριο του δήμου Ρόδου, μας έστειλε ξύλινες ζαρντινιέρες, φυτόχωμα και ιβίσκους! Με την βοήθεια των παιδιών, συναρμολογήθηκαν οι ζαρντινιέρες και μεταφύτεψαμε τους νεαρούς ιβίσκους!

Συναρμολογήσαμε τις ξύλινες ζαρντινιέρες!

Το φυτώριο του Δ. Ρόδου
μας χάρισε ιβίσκους,
φυτόχωμα και ζαρντινιέρες!

Οι γονείς, τους οποίους ενημερώναμε κάθε εβδομάδα για τις δράσεις του νηπιαγωγείου, έστειλαν διάφορα φυτά, για την τάξη μας!

- Διαβάσαμε το παραμύθι «Η γενειάδα του ξυλοκόπου». Η ιστορία αφηγείται τη ζωή ενός ξυλοκόπου, που έκοβε μανιωδώς δέντρα κάθε μέρα, στερώντας το σπίτι τους από τα ζώα του δάσους! Αναγκάζεται να τους φιλοξενήσει στα γένια του ... Αναρωτιόμαστε γιατί κάποιος κόβει δέντρα; Καταγράφουμε τις απαντήσεις τους, γιατί θα τις χρειαστούμε αργότερα. Ποια ζώα έχουν φωλιά στα δέντρα; Χωριζόμαστε σε ομάδες, επιλέγουμε βιβλία για ζώα (κυρίως εγκυκλοπαίδειες, αν έχουμε έλλειψη τεχνολογικού εξοπλισμού !!!). Κάθε ομάδα γράφει ή ζωγραφίζει τα ζώα που ανακάλυψε. Στο τέλος, μαζευόμαστε όλοι μαζί για να μοιραστούμε τα αποτελέσματα της έρευνάς μας!

Ξεφυλλίζοντας
βιβλία, βρήκαμε
πολλά ζωάκια που
χτίζουν τις φωλιές
τους στα δέντρα!

Στη συνέχεια, αναρωτιόμαστε τι έκανε ο ξυλοκόπος σε όλους αυτούς τους κορμούς δέντρων! Ενθαρρύνουμε τα παιδιά να σχεδιάσουν τις δικές τους υποθέσεις και μετά να συζητήσουν στην ολομέλεια. Παρακολουθούμε ένα εκπαιδευτικό βίντεο για τη διαδικασία παραγωγής χαρτιού. Προτείνουμε στα παιδιά να μετρήσουν πόσο χαρτί καταναλώνουμε άσκοπα και πετάμε μέσα στην ημέρα. Προτείνουν τρόπους συλλογής και μέτρησης χαρτιού. Κάνουμε γωνία συγκέντρωσης.

Στο νησί που ζούμε δεν υπάρχει ανακύκλωση! Έτσι, δεν υπάρχει τέτοιο πράγμα όπως απορρίμματα χαρτιού! Ενθαρρύνουμε τα παιδιά να κάνουν κάποια έρευνα! Ρωτούν τους γονείς τους αν ξέρουν άλλο τρόπο ανακύκλωσης χαρτιού! Παρουσιάζουν τα αποτελέσματά τους... Προτείνουμε τρόπο και στα παιδιά! Η κατασκευή ενός δέντρου με την τεχνική papier mache. Φτιάχνουμε το πλαίσιο ενός δέντρου με σύρμα. Τα χαρτιά μας δεν καταλήγουν πλέον στα σκουπίδια. Όποτε δεν χρειαζόμαστε ένα χαρτί, αντί να το πετάξουμε στα σκουπίδια, το κολλάμε στο πλαίσιο του δέντρου, για να φτιάξουμε ένα δέντρο για την τάξη μας.

- Μας πήρε αρκετές μέρες να τελειώσουμε το δέντρο μας, το οποίο, επιτέλους, περήφανο στολίζει την γωνιά του δάσους μας!

Εκείνες τις ημέρες συνεργεία του δήμου, κλάδευαν τις μεγάλες λεύκες στον κεντρικό δρόμο του χωριού μας. Ζητήσαμε να μας δώσουν τέσσερα κομμάτια, ώστε να τα χρησιμοποιήσουμε σαν скаμνάκια στην γωνιά του δάσους, αφού πρώτα χρειάστηκε να δώσουμε εξηγήσεις στα σοκαρισμένα παιδιά.

- Υπολογίσαμε την ηλικία της Λεύκας μετρώντας τα δικά της «κεράκια γενεθλίων.» Τους δακτύλιους που διαφαίνονται στον κομμένο κορμό.
- Ευκαιρία για μαθηματικά. Μετρήσαμε σε φύλλο εργασίας την ηλικία και άλλων δέντρων μετρώντας δακτυλιούς.

- Διαβάσαμε το κλασικό παραμύθι «Ο Τζακ και η φασολιά», ως αφορμή να ξεκινήσει η συζήτηση για την δεντροφύτευση (αλλά και την πρόσθεση, παίξαμε διάφορα παιχνίδια) ! Μιλώντας με τα παιδιά, μάθαμε ότι μόνο μια μικρή μειοψηφία έχει φυτεύσει δέντρο (3 από τους 15)! Στην ερώτησή μας από που έρχονται τα δέντρα, πολλά παιδιά μας είπαν από σπόρους! Δώσαμε σπόρους στα παιδιά, παρακινώντας τους να μαντέψουν τί δέντρο μπορεί να βγαίνει από τόσο μικρά σποράκια. Φυσικά, οι υποθέσεις των παιδιών ήταν λάθος... Δεν περίμεναν ότι από έναν σπόρο μπορεί να προκύψει μια καλαμποκιά με ωραία καλαμπόκια, που είναι το αγαπημένο μας καλοκαιρινό street food! Στην συνέχεια παρακολουθήσαμε βίντεο με time lapse ανάπτυξη σπόρων! Μαγεύτηκαν! Αποφασίσαμε να φυτέψουμε έναν σπόρο... επέλεξαν έναν ωραίο ροζουλί φασολιάς!

Σπορολογία!!!

Μα γιατί μιλάμε τόσες μέρες για τα δέντρα; Είναι άραγε σημαντικά;

Διαβάσαμε την ιστορία: « Το δέντρο που έδινε». «Μια φορά κι έναν καιρό ήταν μια μηλιά. . . κι αγαπούσε ένα αγοράκι». Έτσι αρχίζει το όμορφο παραμύθι που το διάβασμά του αφήνει τη γεύση μιας αξέχαστης ευαισθησίας. Κάθε μέρα το αγόρι πήγαινε στη μηλιά κι έτρωγε τα μήλα της, έκανε κούνια απ' τα κλαδιά της, σκαρφάλωνε στον κορμό της. . . κι η μηλιά ήταν ευτυχισμένη. Μα όσο το αγόρι μεγάλωνε, τόσο περισσότερα ζητούσε απ' το δέντρο και το δέντρο έδινε, έδινε, έδινε αδιάκοπα. Γραμμένο κι εικονογραφημένο απ' τον προικισμένο και πολυσύνθετο Σελ Σιλβερστάιν, αυτό το τρυφερό και παραβολικό παραμύθι καταφέρνει να συγκινήσει αναγνώστες κάθε ηλικίας. Είναι μια συναισθηματική ερμηνεία του χαρίσματος που έχουν εκείνοι που ξέρουν να δίνουν κι εκείνοι που ξέρουν να ανταποδίδουν με αγάπη. (ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΤΟ ΟΠΙΣΘΟΦΥΛΛΟ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ)

Τί μας προσφέρουν τα δέντρα; Τα παιδιά μας απάντησαν:

- Την σκιά τους
- Τα κλαδιά τους για να ανάβουμε το τζάκι
- Τα φρούτα
- Τα καρύδια

Ψάξαμε στην τάξη να βρούμε ξύλινα αντικείμενα... Καρέκλες, τραπέζια, συρτάρια, ντουλάπες... όλα ξύλινα!

« Τα δέντρα είναι θησαυρός» μας είπαν! Και φυσικά έγινε αφίσα να στολίσει την τάξη μας και όχι μόνο! Πρέπει όλοι να μάθουν ότι τα δέντρα είναι πολύτιμα σαν θησαυρός... Γι' αυτό οφείλουμε να τα προστατεύουμε, να τα αγαπάμε και να τα φροντίζουμε!

Φτιάχνοντας την
πεινακίδα για το δάσος!

- Παρακολουθήσαμε εκπαιδευτικά βίντεο, που μας δείχνουν ότι τα δέντρα επικοινωνούν μεταξύ τους. Στέλνουν βοήθεια το ένα στο άλλο ή προειδοποιούν όταν πλησιάζει κίνδυνος!

Δεν είναι όνειρο απατηλό!...

Οι σοκολάτες θα μπορούσαν να φυτρώνουν στα δέντρα.

Αφου υπάρχει το πιο λαχταριστό δέντρο του κόσμου το Κακαόδεντρο!

- Αφηγηθήκαμε την ιστορία του Κορτέζ, όταν το 1519 φτάνει στο Μεξικό, όπου οι Αζτέκοι και ο αυτοκράτοράς τους τον υποδέχονται με τιμές, πιστεύοντας ότι είναι ο θεός-φίδι Κουατзелκοάτλ, που χάρισε στους ανθρώπους το κακάο. Ο Κορτέζ εκτίμησε το κακάο και έφτιαξε τις πρώτες φυτείες κακάο στο όνομα των βασιλέων της Ισπανίας. Το 1585 το πρώτο φορτίο κακάο, για εμπορική χρήση, ξεφορτώνεται στην Ισπανία.

Το ταξίδι του Κορτέζ!

Οι Ισπανοί γνωρίζουν τους Ινδιάνους και δοκιμάζουν το κακάο τους!

Οι Ινδιάνοι που βλέπουν για πρώτη φορά άλογα στην ζωή τους ενθουσιάζονται και ανταλλάσσουν με αυτά το κακάο.

Η Βασίλισσα της Ισπανίας περιμένει τον Κορτές και τους υπόλοιπους εξερευνητές ανήσυχη για την επένδυση της

Ακολούθησαν δραστηριότητες:

- Ζωγραφική πάνω σε χάρτη.
- Εικαστική αποτύπωση σε βιβλιάρκι της σοκολάτας.
- Αντιστοίχιση εικόνων- λέξεων της Ιστορίας
- Πρώτη γνωριμία με τα σύμβολα των βασικών μαθηματικών πράξεων (πρόσθεση, αφαίρεση, διαίρεση, πολλαπλασιασμός)
 - Δημιουργία διαφημιστικών σποτ με την παρεξηγημένη σοκολάτα!
 - Παιχνίδι : Σοκολάτα και Savoie ninge» Φάε όση σοκολάτα θέλεις με μαχαίρι και πιρούνι μέχρι κάποιος άλλος το εξάρι του να φέρει.

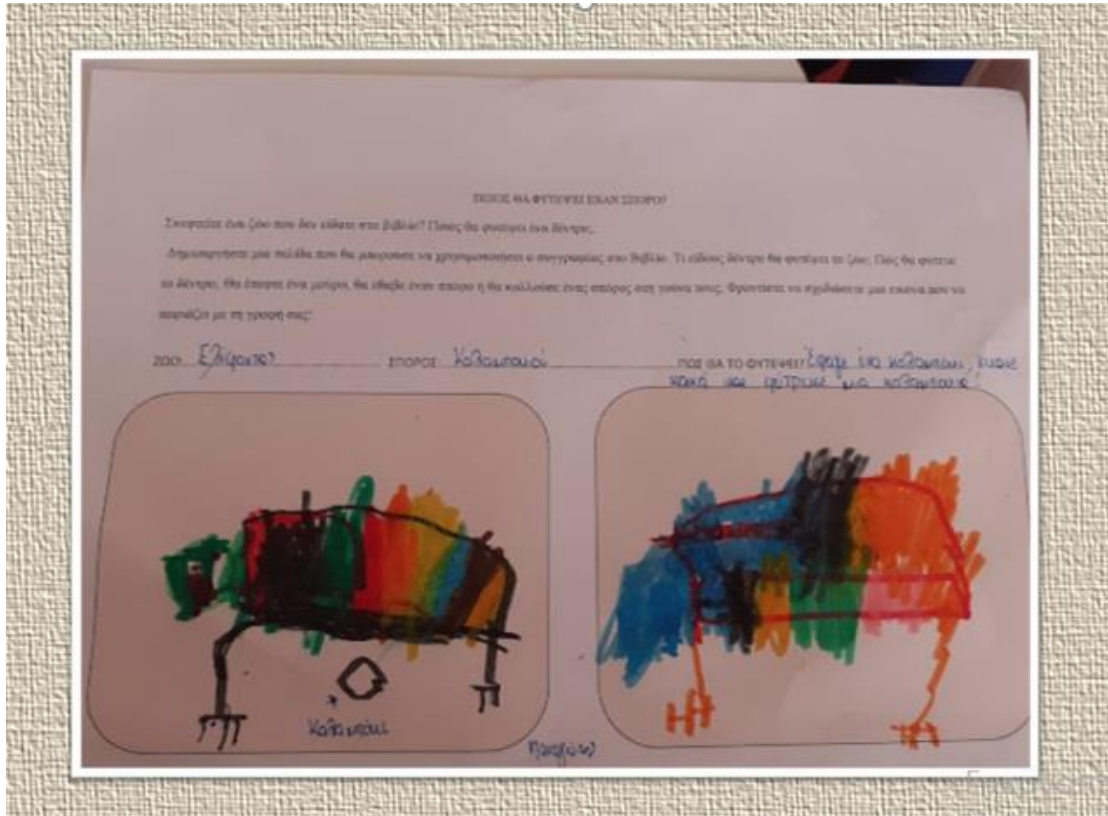
Διαβάσαμε το ποίημα « Η κατάρα του πεύκου», από το βιβλίο του Ζ. Παπαντωνίου « Τα ψηλά βουνά», αφηγηθήκαμε την ιστορία και ακούσαμε την μελοποίησή του!

<https://www.youtube.com/watch?v=j1b7poGf29U>

Παρακολουθήσαμε το βίντεο με το παραμύθι “ Who will plant a tree” και σκεφτήκαμε άλλα ζωάκια που θα μπορούσαν να φυτέψουν, άθελα τους, ένα δέντρο!

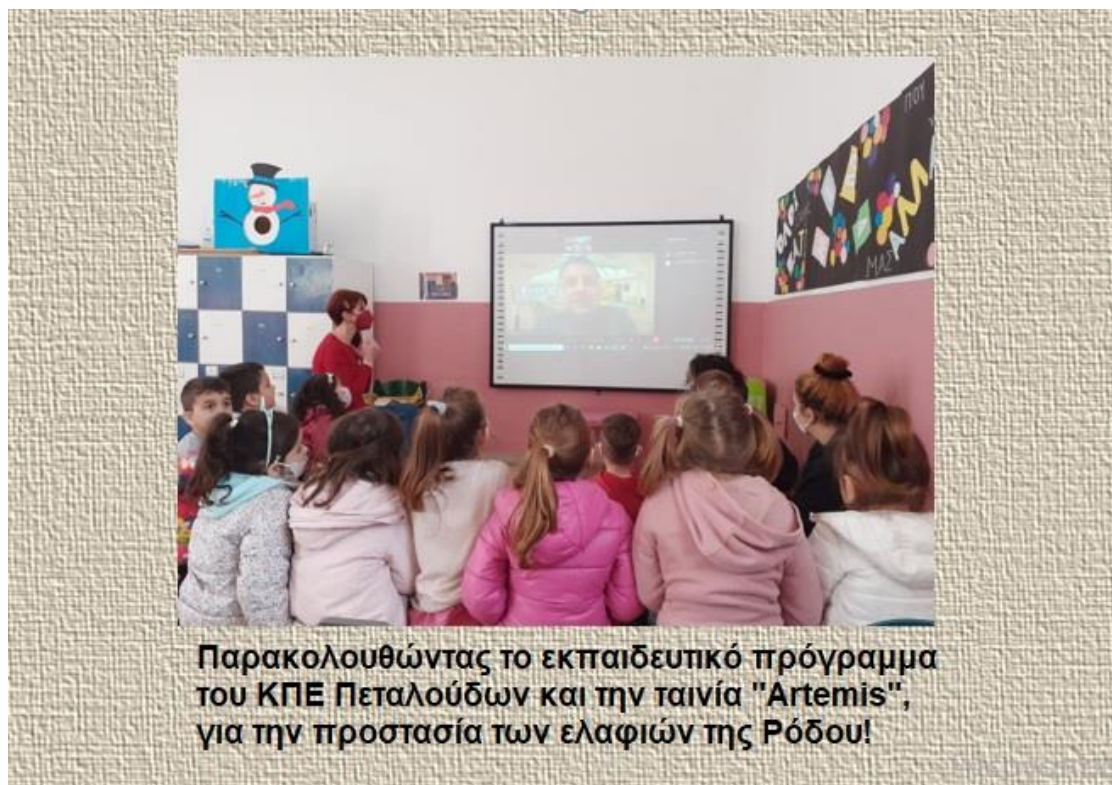
<https://www.youtube.com/watch?v=i5ylfkUuCr4>

Μαζέψαμε σπόρους από φρούτα που είχαμε στο πρωινό μας και φυτέψαμε και εμείς τα σποράκια μας σε σακουλάκια!

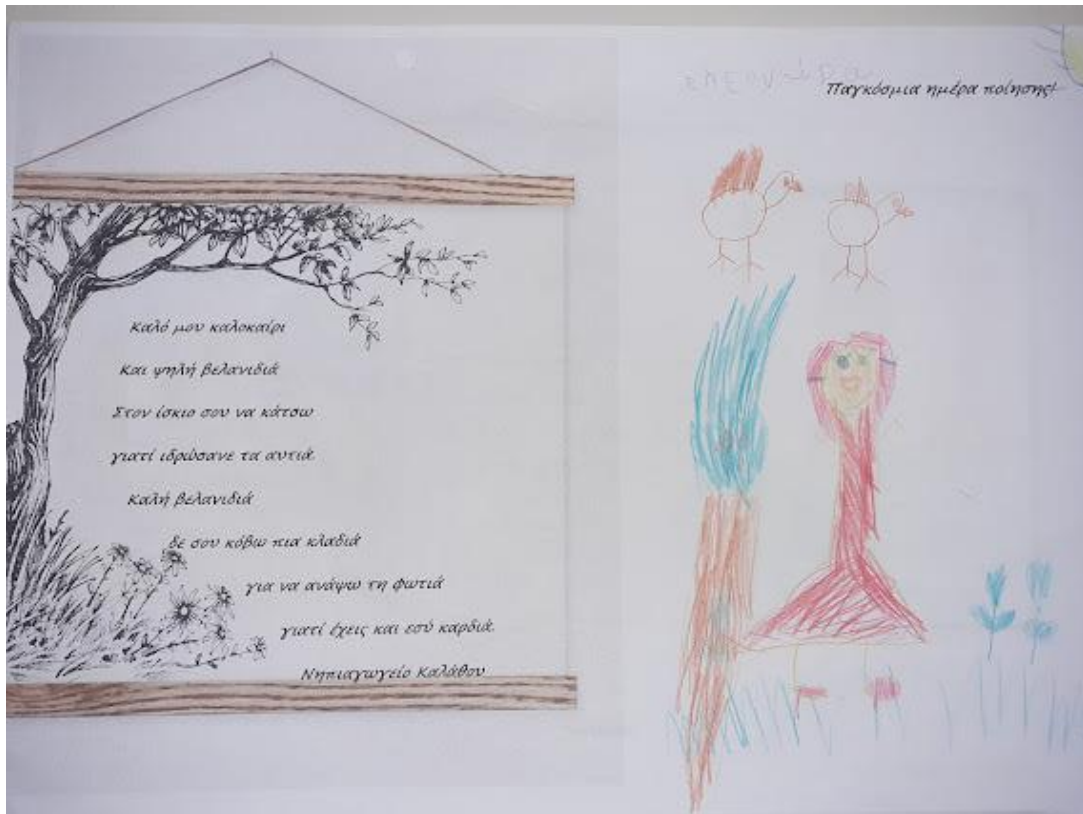

Σε συνεργασία με το ΚΠΕ Πεταλούδων Ρόδου, παρακολουθήσαμε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα Κινηματογραφικής Παιδείας.

Τα παιδιά είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν μια ταινία μικρού μήκους, που στόχο έχει την ευαισθητοποίηση και προστασία των ελαφιών της Ρόδου. Για την ακρίβεια, πρέπει να προστατεύουμε όλα τα ζώα, όπως είπε η Φλώρα!

- Την παγκόσμια ημέρα ποίησης γράψαμε ένα ποίημα, με λέξεις που έρχονται στο μυαλό μας όταν σκεφτόμαστε το αγαπημένο μας δέντρο.

Τα παιδιά είναι σαν τα λουλούδια! Σκεφτήκαμε τί μπορεί να χρειάζεται ένα παιδί για να ανθίσει... Μουσική, αγάπη, βιβλία...

Πραγματοποιήθηκε εκπαιδευτικός περίπατος σε δασική έκταση του νησιού μας, στον Άγιο Νικόλαου στο Φουντουκλί! Εκεί:

- Ζωγραφίσαμε το τοπίο σε ακουαρέλες με τέμπρες
- Παίξαμε το παιχνίδι του κρυμμένου θησαυρού, απαντώντας σωστά σε ερωτήσεις από την θεματική ενότητα
- Ψάξαμε στο δάσος για να ανακαλύψουμε και άλλους θησαυρούς (εκτός από τις καραμέλες που κερδίσαμε απαντώντας σωστά στις ερωτήσεις των μαμάδων μας)
- Φυτέψαμε ένα πευκάκι, ελπίζοντας ότι θα βρει σκιά το εγγόνι μας από κάτω!
- Αναρτήσαμε την πινακίδα που είχαμε κατασκευάσει στο νηπιαγωγείο: Τα δέντρα είναι ο θησαυρός μας!

**Εκπαιδευτικός
περίπατος στον
Αγιο Νικόλαο , στο
Φουντουκί της
Ρόδου.**

**Ζωγραφική
τοπίου!**

Παιχνίδι κρυμμένου θησαυρού!

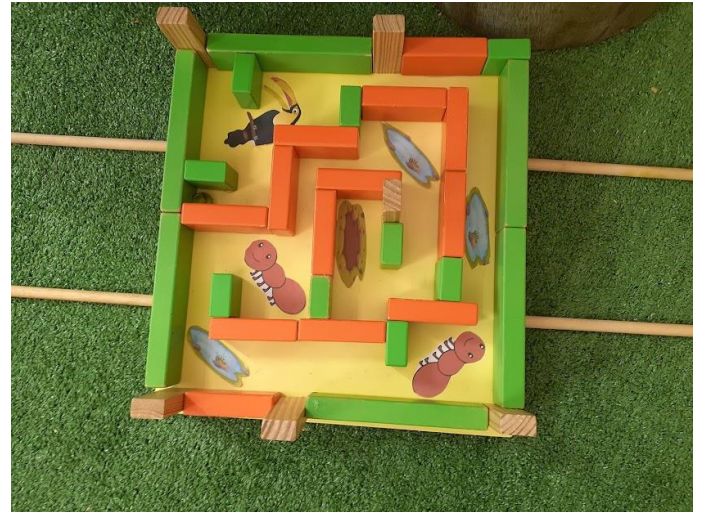
Σ' αγαπάμε δεντράκι! Κοίτα να μεγαλώσεις!

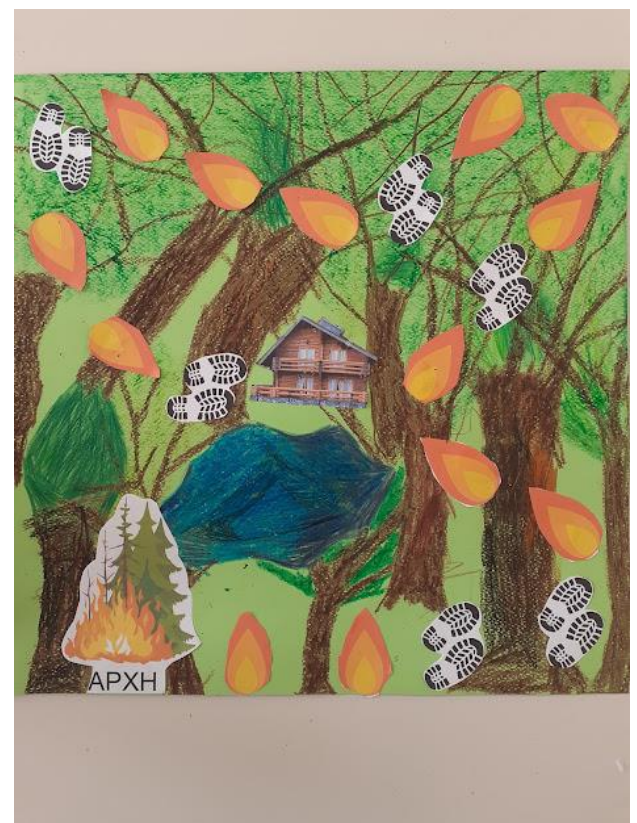
**Η πινακίδα
των παιδιών
βρίσκεται πια
στο δάσος!**

Κατασκευάσαμε επιτραπέζια παιχνίδια:

- 1) «Φύτεψε και εσύ ένα σποράκι!». Είναι ένας λαβύρινθος, στον οποίο τα παιδιά πρέπει να συνεργαστούν και να οδηγήσουν τον σπόρο- μπίλια στην λακκούβα για να φυτευτεί! Πρέπει να προσέξουμε τους εχθρούς! Μυρμήγκια, λίμνες και πουλιά!

- 2) « Τρέχα στον δασοφύλακα πριν μεγαλώσει η φωτιά!». Παίζεται από 2 εως 4 παίχτες! Οι παίχτες- ζωάκια ρίχνουν το ζάρι για να μετακινηθούν στο ταμπλώ! Εάν πέσουν στις πατημασιές του δασοφύλακα, τραβούν μια κάρτα βοήθειας! Μετακινούνται 1, 2 ή 3 θέσεις, ανάλογα με την εντολή βοήθειας! Όποιο ζωάκι φτάσει πρώτο στο δασαρχείο γίνεται ο ήρωας του δάσους!

«Κοίτα κυρία, ξύπνησε το δέντρο!»